

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
The Political Participation of People in The Rongkhum
Subdistrict Municipality, Rongkhum District,
Kalasin Province

สำราญ พิมพ์ศรี*

Samran Pimsri

Received: March 2, 2019 Revised: March 25, 2019 Accepted: March 30, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ระเบียบวิธีวิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 375 คนจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F – test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

การวิจัยเชิงคุณภาพนั้น กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) 7 คน เลือกอย่างเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง (structured in-depth-interview) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth-interview) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถ

* คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.73$) มีระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.65$) และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์ ($\bar{X} = 3.18$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่อง คำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี อายุ การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่อง คำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วม การเมือง เทศบาลตำบล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province 2) to compare the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province, classified into personal factor and 3) to study problem, solution and suggestion of the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province. This research was the mixed research both quantitative and qualitative research. The sampling were consisted of 375 residents from the people who live in the Rongkhum sub district municipality by cluster sampling using the questionnaire as the tool to collect the data by finding frequency, percentages, Mean, and Standard deviation for describing and testing hypotheses by T-test, F-test and One way ANOVA. The test of the differences Means in each pair was done by the Least Significants Difference: LSD.

The qualitative research method identified the 7-key informants and selected by expert. The tool to collect the data are structured in-depth interview, in-depth and descriptive interpretation.

The research findings were as follows:

1. The political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province was overall opinion in maximum level ($\bar{x}=3.50$), and considered in each field by arranging follow by the acknowledge of politics ($\bar{x}=3.73$) was in maximum level, the participation of

election ($\bar{x}=3.65$), and referendum and public hearing ($\bar{x}=3.18$)i was in medium level respectively.

2. The opinion compared on the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province classified into personal factor. We found that people in different sex and career have political participation in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province was overall opinion not much differences. So, we disapproved the hypothesis. But people in different age, educational background and income was overall opinion much differences, so we accepted the hypothesis.

Keyword: Participation Political Subdistrict Municipality

บทนำ (Introduction)

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือการปกครองท้องถิ่น เริ่มต้นขึ้นในรัชกาลที่ 5 รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยในปี พ.ศ. 2448 มีการจัดตั้งสุขาภิบาลหัวเมืองเป็นแห่งแรก คือ สุขาภิบาลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสาคร และต่อมาประเทศไทยได้มีการพัฒนาการปกครองอย่างต่อเนื่องส่งผลให้มีการขยายตัวของเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน จากการที่มีจำนวนประชากรมากขึ้น และสภาพของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ระดับท้องถิ่นให้มีความเจริญเพิ่มขึ้น จนกระทั่งปี พ.ศ. 2540 จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ พบว่าได้มีการจัดตั้งหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นรวม 5 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสได้ปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงอีกทั้งจะเป็นหน่วยงานหลักที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

แม้การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการปกครองในพื้นที่เล็กๆ จำนวนประชากรไม่มากนักก็ตาม แต่ก็ยังนับว่า ทั้งพื้นที่และจำนวนประชากรเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือฝ่ายบริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ระบบการปกครองตนเองโดยอ้อมดังกล่าว แม้จะอธิบายได้ด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ได้กล่าวมาข้างต้นก็ตาม แต่ระบบนี้ทำให้ประชาชน ห่างเหินจากกิจกรรมของท้องถิ่นของตนเอง เมื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือฝ่ายบริหารท้องถิ่นเสร็จแล้ว ประชาชนเหล่านั้น ก็ถูกปล่อยไว้เบื้องหลัง โดยกิจกรรมของท้องถิ่นจะเป็นเรื่องของ “นักการเมืองท้องถิ่น” เท่านั้น สี่ห้าปีให้หลัง ประชาชนจึงมีสิทธิ์เลือกตั้งใหม่อีกครั้ง สิ่งเหล่านั้นนับว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาท้องถิ่นหลายประการ คือ ประการแรก เมื่อประชาชนรู้สึกว่าการเมืองในท้องถิ่น เป็นเรื่องของนักการเมืองในท้องถิ่นเท่านั้นประชาชนรู้สึกว่าการเมืองในท้องถิ่นเป็นเรื่องของตัวเอง การเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือการเสียสละเพื่อท้องถิ่นของตนเองไม่มี นับวันเราจะเห็นภาพนักการเมืองท้องถิ่นห่างเหินประชาชนมากขึ้น

เรื่อยๆ นับวันความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในท้องถิ่นจะถึงทางตัน การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเป็นไปอย่างเฉื่อยชา ขาดการพัฒนารูปแบบใหม่ๆ ที่มีความเหมาะสม ประการที่สอง การห่างเหินจากท้องถิ่นของประชาชน ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นขาดการตรวจสอบจากประชาชน การดำเนินการที่ผิดพลาดบกพร่องจึงเกิดขึ้นได้ง่าย เพราะไม่มีความระมัดระวัง อาจก่อให้เกิดการฉ้อโกง และคอร์รัปชันต่างๆ อีกด้วย

ดังนั้น จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นการนำศักยภาพและขีดความสามารถตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ของประชาชนทุกคน ให้มีบทบาทในทุกระดับและทุกขั้นตอนของการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิถีทางที่จะทำให้ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองร่วมกัน และจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอันเป็นเป้าหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชาชน ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีจำนวน 6,075 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) ประชาชนจำนวน 375 คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % และระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 7 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้การประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เสนอข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ในด้านต่างๆ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.(Standard Deviation)

3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีผลแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางจากคำถามปลายเปิด และข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ นำมาจัดกลุ่มคำตอบวิเคราะห์รายข้อ วิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques) นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษา “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 ซึ่งส่วนใหญ่อายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 และส่วนใหญ่อายุต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 และส่วนใหญ่อายุอาชีพเกษตรกรรม มีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 และส่วนใหญ่อายุรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73, ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.43, ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.65, ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.18

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ตารางที่ 5.1 สรุปโดยภาพรวมผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ 1-5

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	t	f	sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	1.342	-	0.180	-	√
2.	อายุ	-	2.885	0.036	√	-
3.	การศึกษา	-	4.220	0.015	√	-
4.	อาชีพ	-	2.005	0.113	-	√
5.	รายได้	-	7.141	0.001	√	-

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ประชาชนส่วนมากได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร และประชาชนไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารระดับหมู่บ้าน **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรจะมีการจัดกิจกรรมหรือรณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร ควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

2) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ประชาชนไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง

3) ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ประชาชนไม่ตระหนักและใช้ความสำคัญในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรเพิ่มความรู้ให้แก่ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

4) ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ผู้มีอำนาจยึดติดความคิดของตนเองเป็นที่ตั้งความคิดเห็นที่ประชาชนที่เสนอให้ไม่นำไปปฏิบัติ **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรจัดให้มีเวทีเสวนาทางการเมืองให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์โดยรวม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับ **นงนุช ธีรจันทร์โท** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ตามลำดับ

1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พิพัฒน์ มนต์เสวี** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การรับทราบข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่างๆ ส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด ในขณะที่การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีจำนวนน้อยกว่าผ่านสื่ออื่น ๆ

2) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนในเขต เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูงหรือระดับนักกิจกรรม ได้แก่ มีตำแหน่งทางการเมืองและการทำงานเต็มเวลาให้แก่พรรคการเมือง การได้รับตำแหน่งทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับกลาง หรือกลุ่มผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ การบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือพรรค การเข้าร่วมชุมนุมประท้วง 2 ระดับ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ หรือเข้าร่วมในกิจกรรม

น้อย ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำหรือจัดอยู่ในกลุ่มผู้ดู ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียงแค่พูดคุยเรื่องทางการเมือง การเข้ารับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3) **ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง** การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประสงค์ สาวเสม** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

4) **ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์** การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาสมศักดิ์ สติสมปนโน** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการนำเสนอนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และควรเสนอแนะนโยบายที่มีการนำหลักธรรมที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไปประยุกต์ใช้ในการจัดตั้งเป็นนโยบายพรรคของนักการเมือง

2) ประชาชนควรมีหน่วยงานติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของนักการเมืองเพื่อจะได้ ทราบถึงความเคลื่อนไหวและสะดวกในการติดตามผลงานของนักการเมือง ที่เคยให้ไว้ตามนโยบาย และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นควรอยู่ในชุมชน เพื่อความสะดวกของประชาชนในชุมชนในการมาติดต่อหรือ ประสานงานในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

3) นักการเมืองควรจัดตั้งสำนักงานในชุมชนเพื่อมอบความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมืองแก่ประชาชน อีกทั้งยังสามารถจัดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง โดยจัดเป็นวิทยุการเมืองเพื่อชุมชน มีป้ายประกาศเรื่องการเมืองประจำชุมชน มีรถขยายเสียงแจ้ง เรื่องราวต่าง ๆ ให้ประชาชนในท้องถิ่นรับทราบ

4) นักการเมืองควรมีกิจกรรม หรือโครงการเพื่อประชาชนในชุมชน ได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางการเมืองของประชาชน ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาการส่งเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจโดยมุ่งให้ประชาชนแสดงบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมทางเมืองเพื่อที่จะช่วยพัฒนาการเมืองไทย
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบแนวคิดใหม่หรือวิธีการใหม่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
- 3) ควรมีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 4) ควรศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคที่แท้จริงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้นอย่างรอบด้านมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- ณรงค์ สินสวัสดิ์. (2539). **จิตวิทยาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : วชิรนทร์การพิมพ์ จำกัด.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นักฎีกาล ศรีจันทร์โท. (2552). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม”. **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญมา แสงกล้าพ.ต.ท.. (2545). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ. (2548). “การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาเฉพาะ ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์”. **การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสงค์ สาวเสม. (2551). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, (สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- พิพัฒน์ มนต์เสวี. (2552). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่”. **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระมหาสมศักดิ์ สติสมปนโน. (2556). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.